

Wandelen als gedurfd projectplan

FOTO: MARLEEN SCHEPERS

► *De natuur aan den lijve én digitaal beleven: toekomstmuziek?*

Jongeren hebben weinig belangstelling voor de natuur. Dat terwijl diezelfde natuur veel doet voor de geestelijke en lichamelijke gezondheid. Meer plezier, minder stress en lekker fit: dankzij het groen. Daar moeten wij ook iets mee, dacht Theo Koolen, CvB-lid van Helicon opleidingen, en hij schreef met collega Frank van den Dungen een projectvoorstel voor het Landmiles-project

► **Theo Koolen:** “Als groen onderwijs kunnen we voorloper zijn in het ontwikkelen en aanbieden van nieuwe diensten op het gebied van natuur en gezondheid en mensen opleiden met kennis van natuur, recreatie en preventieve gezondheidszorg.”

Landmiles? Zo iets als air-miles die je spaart met boodschappen doen? Ja, ook hier draait het om punten sparen en inleveren, maar daarmee houdt de vergelijking op. Verderop meer hierover. Eerst maar eens uitgelegd wat het idee is. Het draait allemaal om zogenaamde health walks waarbij je de natuur aan den lijve én digitaal beleeft. Dat gebeurt door digitale informatievoorziening tijdens de wandeling, bijvoorbeeld over het landschap of over je calorieënverbruik. Hoe de health walk er precies uit gaat zien en wat er straks in bos en op de hei digitaal allemaal te doen valt, hangt af van onderzoek, ontwikkeling en uittesten. Dat gaat dit en volgend jaar gebeuren in een onderwijskundige pilot.

Kans

De directe aanleiding voor het project was een gesprek van Theo Koolen met Staatsbosbeheer. Als lid van het College van Bestuur van Helicon opleidingen praat hij immers regelmatig met p&o managers van bedrijven waar Helicon opleidingstrajecten voor verzorgd. Met de p&o manager van Staatsbosbeheer filosofeerde hij over nieuwe activiteiten voor het bedrijf. Staatsbosbeheer maakte zich zorgen over het beperkte beeld dat jongeren tot 25 jaar hebben van de natuur en over de natuurontwikkeling in toekomst. Men was al in gesprek met zorgverzekeraar VGZ over mogelijke samenwerking in gezondheidsprojecten. Koolen zag een kans voor het groene domein om aan te sluiten bij ontwikkelingen in maatschappij en bedrijfsleven. Hij heeft het idee opgepakt, uitgewerkt in een projectplan en vervolgens ingediend voor regeling innovatie groen onderwijs. De subsidie van LNV werd toegekend - de beoorde-

lingscommissie had geen kritische noten. Wanneer geestelijk vader Theo Koolen een telefonische toelichting geeft, doet hij dat dan ook met hoorbare trots.

Perspectief

In de pilot zullen mbo-leerlingen (niveau 4) van Helicon opleidingen (MBCS Velp en mbo Helmond) samen met hbo-ers Bos- en natuurbeheer van Hogeschool Larenstein onder begeleiding van projectleiders/docenten een natuurbeleving -/ wandelconcept met ict-toepassing ontwikkelen en testen. Deze ontwikkelde health walk zal worden getest door vmbo-leerlingen van vier Helicon groenscholen. In teamverband creatieve natuurbelevingideeën uitdenken, je verplaatsen in de doelgroep, ideeën en kennis aan elkaar overdragen, elkaar begeleiden en coachen... allemaal heel leerzaam voor de mbo-ers volgens Koolen. “Door de samenwerking van vmbo, mbo en hbo wordt bovendien het perspectief op doorstroom groter, een bijkomend oogmerk van het project.”

Link

Wat het projectplan anders dan andere maakt is de link tussen natuur, gezondheid en ict. Een eerste doel is de interesse voor natuur en landschap en de belevingswaarde ervan onder vooral jongeren te laten toenemen. Juist voor jongeren - degenen die straks aan het ‘walken’ gaan en degenen die meedoen aan de pilot - is de toepassing van ict interessant. Ict, in combinatie met natuur en gezond bezig zijn. Belevingsmarketing, noemt men zo’n mix, een ‘innovatief marktconcept’ dat meerdere doelen dient. Theo Koolen: “Wandelen is ontspannend. Als je daar nog informatie bij krijgt over de omgeving of over hoe

gezond je bezig bent, dan geeft dat een extra goed gevoel.”

Het gaat bij dit doel niet alleen om het interesseren van mensen (jongeren) voor de natuur, maar ook om het daadwerkelijk stimuleren van er wandelen en recreëren.

Ten tweede is het de bedoeling dat de wandelaars, jong en oud, met de hulp van ict via de zorgverzekeraar bonuspunten – dat zijn dus de landmiles – kunnen opbouwen. Hiermee springt het project in op de trend dat natuurbeleving een belangrijke bijdrage kan leveren aan preventieve gezondheidszorg. Volgens Koolen is de positieve invloed van natuur op lichamenlijk wel→

FOTO: HELICON OPLEIDINGEN

FOTO: HELICON OPLEIDINGEN

► **Een eerste zomerse veldtest van Landmiles door Theo Koolen (midden) Frans Hoeks (rechts, voorzitter CvB) en Paul Kremers (directeur centrale dienst)**

bevinden iets wat is aangetoond. "Uit een groot aantal methodologisch goed uitgevoerde onderzoeken komen sterke aanwijzingen dat natuur kan helpen bij herstel van stress en aandachtsmoeheid. Uitzicht op natuur en verblijf in de natuur blijkt een positieve invloed te hebben op ondermeer stemming, concentratie, zelfdiscipline en fysiologische stress."

Iets betekenen

Theo Koolen vindt dat het groen onderwijs de taak heeft om mensen te enthousiasmeren op het gebied van natuur en gezondheid. "Met het project wordt een nieuw kennisveld aangeboord, waarin opleidingsinstituten iets kunnen betekenen. Je kunt hier ook denken aan zaken als stadsontwikkeling waar groen en natuur een steeds belangrijker plek inneemt. Het groen onderwijs moet zorgen dat er straks mensen zijn die hier verstand van hebben."

Om deze reden is een derde, voor Helicon belangrijk doel dan ook aanpassing van het curriculum van de niveau 4-opleidingen Bos en natuurbeheer en Groene ruimte en recreatie. Dit op het punt van gezondheidsthema's en innovatief ondernemerschap en op het gebied van gebruik van buitengebied

▼ **Even helemaal sprakeloos over dat mooie plan: Jan Mol, zorgverzekeraar VGZ, Siemco Louwerse, Groen Service Zuid-Holland en John van den Berg, Staatsbosbeheer**

FOTO: MARLEEN SCHEPERS

en natuur. Deze aanpassingen zouden, onder andere door communicatie via Livelink, overgenomen kunnen worden door gelijksoortige mbo-opleidingen.

Diverse disciplines

Een project waar zulke verschillende disciplines samenkomen, kan niet anders dan het resultaat zijn van samenwerking tussen zeer uiteenlopende instituten en bedrijven. Naast Helicon opleidingen, Hogeschool Larenstein, Staatsbosbeheer en zorgverzekeraar VGZ zijn dit Groenservice Zuid-Holland en PWN (beide natuur- en recreatieschappen), Cap Gemini (voor de it-techniek) en het bedrijf Warm-with-Senses (dat zich bezighoudt met zintuiglijke perceptie). En last but not least de richtingen bewegingswetenschappen en sportfysiologie van de Universiteit van Maastricht; oud-wereldkampioen schaatser Harm Kuipers, nu hoogleraar preventieve gezondheidszorg aan de Universiteit Maastricht, participeert ook. Al die partijen ondersteunen het project met advies en kennis, maar zijn tevens als belanghebbende betrokken bij de uitvoering.

Nieuw

Momenteel is het een kwestie van de grote lijnen van het plan uitzetten en ieder een rol geven. Er worden nog nadere gesprekken gevoerd met onder andere Staatsbosbeheer, VGZ en bijvoorbeeld Philips medical systems, een bedrijf dat wellicht kan bijdragen in de technologieontwikkeling. Komend voorjaar zullen de eerste studenten uit Velp en Helmond starten met content-ontwikkeling, maar de meesten gaan na de zomervakantie echt met het Landmiles-project aan het werk. Een jaar lang staat er gemiddeld één dag in de week voor gepland. In 2006 wordt er door de leerlingen van het vmbo een halve dag per week aan besteed en worden de ontwikkelde health walks getest. Eind 2006 is het project afgerond en daarna kan bij succes het Landmiles-idee eveneens op andere plekken en wellicht door andere opleidingen worden uitgevoerd. ∞

Marleen Schepers